

Kulturdepartementet

Yttrande över Kulturskoleutredningens betänkande "En inkluderande kulturskola på egen grund (SOU 2016:69)"

Skellefteå kommun har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerade utredning och avger härmed följande yttrande:

Sammanfattning

Skellefteå kommun ser en svårighet i avläsningen av utredningen då den inte adresserar hela den verklighet som många kommuner lever i, däribland Skellefteå kommun. En verklighet som innebär en kulturskola som även är en del av skolans obligatorium och därmed inom skolans regel och målstyrning. Genom sitt ensidiga fokus ger utredningen en tydlig signal om gränsområdets behov av fortsatt genomlysning.

En Kulturskola på egen grund

Utredningens val att inte fördjupa analysen kring kulturskolornas verksamhet inom skolans målområde förstärker en av utredningens huvudteser ”om en kulturskola på egen grund”. Skellefteå kommun ser, precis som utredningen lyfter, ”egen grund” som en förutsättning för framgångsrik utveckling av såväl metoder som samarbeten. Begreppet förtydligar att barn och unga är i centrum för verksamheten. Det finns dock en uppenbar risk att egen grund tolkas olika i kommunerna och vi får 290 olika tolkningar av vad egen grund egentligen är. Om man vill ha en tydligare nationell definition och samsyn på vad en kulturskola i Sverige är, bör man också basera det på en vetenskaplig grund. ”En kulturskola på egen vetenskaplig grund” eller enbart ”En kulturskola på vetenskaplig grund” som är mera objektivt.

Inkludering

Handlingsfriheten är en förutsättning för den andra huvudtesen som utredningen betonar; ”inkludering”. Här lyfter betänkandet att utmaningar finns i att bildningsbegreppet hela tiden behöver modifieras i takt med sin samtid och anpassas till det samhälle vi lever i. Utredningen påpekar att inkluderingsperspektivet behöver bli mer omfattande för att få ett ökat genomslag och göra erbjudandet om en kulturskola än mer relevant för barn och unga i vårt land. Skellefteå kommun håller

med om frågans vikt och ser även utredningens förslag om att bredda och utveckla formerna för rekryteringen till framtidens kulturskola som viktig. ”En inkluderande kulturskola på egen vetenskaplig grund” breddar möjligheterna till utveckling och ger barnen redskap för estetiska och konstnärligt uttryck oavsett bakgrund, intresse, funktion utmaning eller socioekonomiska förutsättningar.

Nationella mål

Utredningen belyser tydligt kopplingen till kulturen och dess betydelse, på statlig-, regional- och kommunalnivå. Förslag på ett antal nationella mål som vägledande för den kommunala kulturskolan och koppling till befintligt kulturliv föreslås.

Utredningen föreslår nationella mål, ett nationellt kulturskolecentrum, samt ett stöd på regional nivå för samordning med kulturskolans behov. Skellefteå kommun ser positivt på det men önskar att de organisationsinriktade målen för den kommunala kulturskolan ersätts med elevinriktade mål. Huvudsaken bör vara vad verksamheten ger eleverna, inte om undervisningen sker på vissa klockslag. Huvudsaken bör vara att skriva vilka kvaliteter vi behöver komma åt genom gruppundervisning, istället för att sätta ett mål att undervisa i grupp.

Utbildning

Skellefteå kommun tycker att utbildning är viktig för att bibehålla en hög och professionell verksamhet. Förslaget om en yrkesutbildning på 90hp är bra och en möjlighet till kandidatutbildning vore ett steg i rätt riktning. Förslaget att högskolorna kan kombinera/inkludera grundskola/gymnasium-kulturskola inom den ämneslärarexamen för musik som finns, ökar anställningsbarheten och bidrar till att vi kan erbjuda attraktiva tjänster på heltid. Det behövs en separat lärarexamen för kulturskolans specifika behov inom alla ämnen, och denna bör gå att kombinera med befintlig ämneslärarexamen, så att dubbel behörighet kan nås.

Demokratibegreppet

Utredningen uppmanar till de enskilda kommuner att titta över den totala kulturaktiviteten som sker inom kommunerna där barn och unga är huvudmålgrupp. Demokrati-begreppet lyfts också som centralt där barn och unga är del i skapandet. Att se sammanhanget som den totala tillgängliga resursen, för såväl förändrings- som utvecklingsarbete är något som förtydligas som en lärdom att dra. För utvecklingen av kulturskolan, bör inte ske på bekostnad av andra viktiga insatser inom den enskilde kommunen, exempelvis folkbibliotekens arbete med barn och unga.

Hinder för elever att delta i den kommunala musik- och kulturskolans verksamhet.

I en Norrlandskommun som Skellefteå, med en befolkningstäthet på 10,62 invånare per kvadratkilometer, spelar infrastrukturen en avgörande betydelse för det enskilda barnet och dess möjligheter till aktivitet. Här är det stora geografiska avstånd när barnet ska ta sig till kulturskolans lokaler på kvällarna. På flera ställen saknas befintlig

SKELLEFTEÅ KOMMUN

kollektivtrafik så att barnen kan åka fram och tillbaka till kulturskolans olika lokaler. SKL uppger att 95% av kommunerna har någon form av samverkan med skolan och skriver i sin rapport ”Samverkan mellan skola och kulturskola”, att en majoritet av de svenska kommunerna har kulturskoleundervisning på skoltid. Det huvudsakliga skälet för detta är att nå ökad tillgänglighet. ”I mindre kommuner och särskild på skolor med många resande elever betraktar undervisning under skoltid som en nödvändighet för elevernas deltagande” (SKL, s.12). Kulturskolerådet motiverar barns och ungas rätt till kulturutövande mot barnkonventionens artikel 12, 13 och 31. Rådet motiverar likvärdigheten med stöd av artikel 2, att barn inte får diskrimineras på grund av bostadsort. Därför ska det råda likvärdiga möjligheter att utöva och ta del av konst och kultur. Kommittédirektivets uppdrag är att verka för ökad tillgänglighet men utredningen föreslår att som nationellt mål skriva att kulturskoleverksamhet ska bedrivas på elevernas fria tid. Skellefteå kommun menar att det blir mycket svårt att uppfylla barnkonventionens artikel 2 om målet är att bedriva all kulturskoleverksamhet på barnens fria tid.

Skellefteå kommun

Lorents Burman

Kommunstyrelsens ordförande